

578 Dictee Specialisten

Uit nostalgie spelen mecano's nog vaak meccano. Leer nu eens, dat het 'sporkehout' en 'lorkenboom' is. De Wereldbibliotheek – een vereniging – moet wel erg veel boeken hebben! Ze hadden groene ket, hij sloeg haar op haar keskedie (kaskedie, kiskedie, niet te verwarren met keskedi, zwarte of bruine kapucijner, mutsaap). Een mesties is meestal een kind van een blanke man en een indiaanse vrouw. Een g-string is een dunne, smalle gordel bevestigd aan een heupband, die de genitaliën bedekt. Hij verwacht nog veel voor de boeg te hebben. Eradicatie: kwaad en besmettelijke ziektes moeten met wortel en tak uitgeroeid worden (eradiatie is uitstraling). Met martial art wordt de vechtkunst, en dan met name de oosterse vechtsport zoals hapkido, pencak silat en taekwondo, bedoeld. Ze zouden pas halt houden bij het Halt-bureau (Halt staat voor Het Alternatief en slaat op alternatieve jeugdstraffen).

Deze hans baadde samen met die andere hanzen in weelde. We bezochten een guinguette in de Guineese havenstad. We eten haaienvinnensoep met Haägen-Dazsij's toe. Dat is je reinste proletengedrag. Hij woont in Grootebroek. 'Grootmogol' is een titel of de naam van een diamant (de orlow). De Guinee-Bissauer had guineawormen en droeg een guernseylelie. Dat ging wel erg haastje-repje: ze zullen nu wel haasvreten, als ze een habbekrats begrijpen van wat er speelt. Als toetje is er een poire belle Hélène. Is een helicon naar de Helicon genoemd (die berg met de hengstenbron, de Hippocrene)? Beotië lag midden in Hellas. 'Alles stroomt' (panta rhei) is een bewering van Heraclitus. Bibliolieten, halfverkoelde en door vulkanische uitbarstingen eeuwenlang begraven handschriften, zijn gevonden in Herculaneum en Pompeii. Een buitengewoon fors en sterk man is een hercules, genoemd naar Hercules.

Op '*ido' gezocht: aikido (oosterse vechtsport), de liefdesgod Cupido en zijn cupidobeeldje, Dido (stichter van Carthago), han- en hapkido, iaido (Japanse schermkunst), Ido (verbeterd Esperanto?), ignoti nulla cupido (onbekend maakt onbemind, letterlijk: naar het onbekende is men niet benieuwd), languido (traag en slepend, muziek), libido (geslachtsdrift), lido (lido's, lidi, naar het Lido van Venetië), limpido (zuiver, met betrekking tot winst), okido (okidoki, oké, OK), sub Jove frigido (onder de blote hemel, letterlijk: onder de koude Jupiter) en VIDO ((Nederlandse) Stichting Vrouwen in de Overgangsjaren). Met hoge heren is het kwaad kersen eten (spreekwoord). Was dat het kerseneten (de geheime bedoeling van de ongewone vriendelijkheid)? Dat is het hele eier(en)eten: meer is het niet, daar komt het op neer. Waar is haoma al niet goed voor? De hartjesdag is nu geen vrije dag meer. Seppuku is harakiri. Wat is het verband tussen Biervliet en het haringkaken, waarbij er haring geakaakt wordt? Antwoord: de uitvinder, Willem Beukelszoon

De bijnaam van de Bijbelse figuur Simson is 'Joodse Hercules' (zo sterk als Simson, vormvariant: Samson). Een hermafrodit vertoont interseks. Hermes is de weidegod, en de slimme bode van Zeus, kenbaar aan zijn herautsstaf (hermesstaf). Een working class hero is afkomstig uit de arbeidersklasse, een herosfontein is naar Hero genoemd. Er is sprake van een groeiende revaluatie van Herodotus. Volgens hem word je door schade en schande wijs: pathemata mathemata (of andersom). Een afrodite is een beeldschone vrouw, zo genoemd naar Aphrodite. In de tuin der Hesperiden (volgens Van Dale dochters van Hesperus, de Nacht) werden de gouden appels van Hera (Juno) bewaakt. Een hesychast is een monnik in de Griekskatholieke kerk die zich geheel aan contemplatie wijdt. 'Errare humanum est' (zich vergissen is menselijk) komt van Hiëronymus. Hippocampussen zijn fabeldieren, half paard, half vis. Met horae worden getijden aangeduid, horen zijn godinnen.

De quadratrix is een kromme lijn gevonden door de sofist Hippias van Elis en door hem toegepast bij de trisectie van de hoek en de kwadratuur van de cirkel. De Homeriden wilden de homerische gedichten ongeschonden bewaren en droegen later als rapsoden de gedichten van Homerus voor. Deden ze ook aan rapsodomantie? Horae subsivicae zijn snipperuren, 'hora loquax consuetis' betekent: op de gewone tijd en plaats. De Hyaden is een sterrengroep bij de Plejaden. De god van het huwelijk was Hymen (Hymenaeus), het hymen het maagdenvlies. Hymeneën zijn bruiloftszangen of -feesten. Ioniërs: zeevaarders, kooplieden.

De Hyperboreërs bewoonden het uiterste noorden (volgens de kennis van toen), hyperboreërs zijn mensen met zonderlinge gewoonten. Zich in Hypnos' armen vlijen, is gaan slapen. De atleet deed een hypoxische hoogtestage. Die Kraniche des Ibykus (de kraanvogels van Ibycus) zijn een vingerwijzing Gods. De val van Icarus is spreekwoordelijk. Het ileum (mv.: ilia) is de kronkeldarm. In de Ilias staan vele epea pteroënta (geveugelde woorden). Van ipecacuanhatinctuur ga je braken. Iphigenia was een tijdlang priesteres in Taurus. Een irene is een kruimige aardappel met een rode schil. De regenboog wordt ook wel iris genoemd. Een istmus is een landengte, genoemd naar de landengte van Korinthe, de Isthmus. De leus 'Italia irredenta' houdt in, dat alle Italiaanssprekende gewesten met Italië verenigd moeten worden. Het vaderland van Odysseus, met gelijknamige hoofdstad, is Ithaca.

Het rad van Ixion is het beeld van een altijddurende marteling. Janus is een Italische godheid en naamgever van de januskop. Atlas was de zoon van Japetus. Hij deed het joci causa (voor de grap). Iemand die je niet wil kennen, is Joseph Prudhomme. Zij is op zoek naar haar romeo en hij is wanhopig op zoek naar zijn julia. Een Juno is een mooie, forse vrouw en Juno is de zuster en echtgenote van Jupiter. Ze had een Junonisch voorkomen. Een Jupiter is iemand die het opperste gezag heeft, Jupiter een god en een planeet. Wat het Justiniaanse recht betreft: het oudere Romeinse recht wordt het 'voorJustiniaanse' genoemd, het latere 'het najustiniaanse'. Vrouwe Justitia heeft gesproken. De Laconische keramiek komt uit Laconië. Een Laocoöngroep is groep mensen in door elkaar worstelende positie, houding, de Laocoöngroep (Oud-Grieks) stelt de dood van Laocoön en zijn zonen voor.

De Centauren werden uitgeroeid door de Lapithen. De laren horen bij de penaten. Latinus (Latijns) komt van Latium (het landschap ten zuiden van Rome). Zeus verwekt als zwaan bij Leda de tweeling Castor en Pollux. De larvæ of Lemuren zijn 's nachts rondwarende schimmen. Je zou iemands nagedachtenis naar de Lethe kunnen wensen. Een librije is een oude kerk- of kloosterbibliotheek. Linux is een besturingssysteem voor computers. Lucanus heeft ons de teutoonse razernij (furor teutonicus) bekendgemaakt. En Lucianus de canis in praesepe (de hond in de ruif). Een Lucretia is een kuis vrouw. Een Lucullus is een fijnproever, smulpaap, lekkerbek. Als je ludibria ventis bent, ben je een speelbal van de winden. Met Lusitania (Lusitanië) wordt Portugal aangeduid. Een Macfarlane is een lichte overjas met kap. Wat is een klobotsigaar en wat is een klizeerschaaf? Pak de klisteerspuit er maar even bij.

Ook voor de burgerlijke stand zijn B en W verantwoordelijk. In het kerstverhaal komen de Wijzen uit het oosten voor. Het toetje is crème fraîche. Bij de marathon liepen ze oorspronkelijk naar Marathon; de bi-, tri- en pentatlon zijn veel later ontstaan. Cybele, de vruchtbaarheidsgodin werd ook Magna Mater genoemd. Ook majer heeft majem nodig. De Lange Mars vond in China plaats. Ares of Mars: de god van de oorlog, en de laatste ook een planeet. Martiaal is krijgshaftig. Colchicaceën zijn tijloosachtige planten. Een medusahoofd is schrikaanjagend. Een megera is een boosaardig wijf. De lector was in de librije. De Trojaanse Oorlog is de oorlog van de Grieken tegen de Trojanen, veroorzaakt doordat Paris van Troje Helena, de vrouw van Menelaüs, schaakte; na een tienjarig beleg werd Troje door een list ingenomen en verwoest. Hij is mente captus, stapelgek. Mentees hebben een mentor.

Menthe [mahnte] is pepermintlikeur. Een najade is een in het water levende nimf. Mytilene is de hoofdstad van Lesbos. Mylitta is een andere naam van Astarte. Een narcissus is zeer ingenomen met zichzelf, en is genoemd naar Narcissus, de beeldschone jongeling die de liefde van de nimf Echo versmaadde. In Nemea zijn gesitueerd de Nemeïsche Spelen en de Nemeïsche leeuw. Met Nemesis wordt de godin van de wraak aangeduid. Wie behoorden er tot de neoplatonici? Het nepotisme is komt van het Latijnse 'nepos' (VD: kleinzoon, neef).